

Τά νέα βιβλία

Καβαλιώτες πεζογράφοι

Μετά την ανθολογία των ποιητών της Καβάλας, παρουσιάζεται τώρα ένας καινούριος τόμος αφιερωμένος στους πεζογράφους της μακεδονικής αυτής πόλης, όπου ανθολογούνται κείμενα πεζογράφων, περισσότερο ή λιγότερο γνωστών, που γεννήθηκαν ή που έζησαν στην Καβάλα. Κριτήριο δεν είναι πάντα αν δημιούργησαν το έργο τους στην πόλη αυτή, αλλά δεν θα περιλαμβάνονταν ούτε ο Βασιλικός, ούτε ο Χειμωνάς. Εν πάση περιπτώσει, είναι ένα χρήσιμο βιβλίο, όπου την ανθολογία την έχει κάνει πάλι ο Διομαντής Αξιώτης (όπως και στην ποιητική ανθολογία) και την εισαγωγή έγραψε ο Αλέξης Ζήρας. Στο βιβλίο περιλαμβάνονται κείμενα (περισσότερα από ένα) των Φώτη Πρασίνη, Λεωτέρη Νεγρεπόντη, Βασίλη Βασιλικού, Γιώργου Χειμωνά, Ιωάννη Ιωαννίδη, Πρόδρομου Μόρκογλου, Ντίνου Παπαδημητρίου, Γιώργου Χουρμούζιδη, Σάκη Παπαδημητρίου, Διαμαντή Αξιώτη, Σταύρου Βακροτά, Γιάννη Γαϊτάνου, Θόδωρου Γρηγοριάδη και Αβράαμ Χατζηγεωργίου.

Φώτη Τριάρχη «Φώτης Πρασίνης»

Ο συγγραφέας χαρακτηρίζει τον πεζογράφο της Καβάλας, που πέθανε το 1973, οδν Βενέζη της Καβάλας, κι ακόμη υπάρχει στην εργασία του ο υπότιτλος «Η ζωή του όπως παρουσιάζεται στα διηγήματά του». Πράγματι, ο Πρασίνης ήταν ένας αέθλιος πεζογράφος που αντίλυσε από τα βιώματά του πολλά από τα έργα του και έγραφε μ' έναν τρόπο άδρό και θελκτικό. Ο κ. Τριάρχη δίνει τη ζωή του Πρασίνη, παράλληλα με την εξέλιξη του έργου, και μέσα από αυτήν. Το τομείο συμπληρώνεται από έναν κατάλογο των δημοσιευμάτων του Καβαλιώτη πεζογράφου, απ' όπου διαπιστώνει κανείς πως ήταν πολυγραφώτατος, αλλά χαμένος στην επαρχία. (Εκδόσεις «Βαρεσιελλαδικά»).

Κολέτ Βιβίδη, «Το σπιντώ μας»

Στη σειρά των βιβλίων για παιδιά, ανήκει το μυθιστόρημα αυτό της Βιβίδη, που δίνει, μέσω του ημερολογίου της μικρής Αλίν, τα καθημερινά μικρογεγονότα που αποτελούν τον κόσμο της. Μιλεί για τους γονείς της, για τον αδελφό της, για την αδελφή της, για τους γείτονες, για το σχολείο, για γενικά για το γνωστό και μονότονο μικρό κόσμο της. Οποια μιά αναπάντητη συμφορά απομακρύνει τη μητέρα της από το Πόρτο για έξι εβδομάδες. Η Αλίν θάξει όλα της τα δυνατά για να την αναγκάσουν, αυτά όμως, δεν δίνουν και χωρίς μερικά δράματα. Τά ωραία αυτό βιβλίο έχει μεταφραστεί από την Ελένη Κόκκου. (Εκδόσεις «Κέδρος»).

Γιώργου Χειμωνά: «Ο Λόγος»

Το βιβλίο αυτό του γνωστού πεζο-

Τι ουσιαστικό άφησε πίσω του

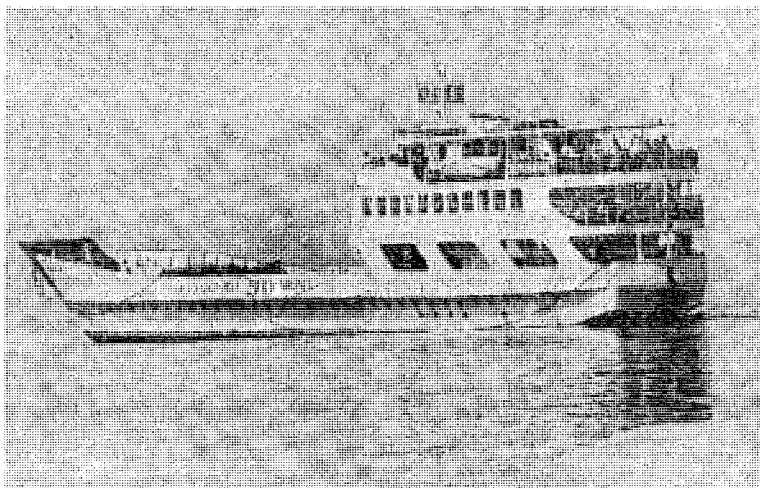
Ενώ λήγει τὸ «πανηγύρι» τῶν 23 αἰώνων τῆς πόλης

Γνώμες τριῶν καλλιτεχνῶν γιὰ θετικά καὶ ἀρνητικά

κατοφέρει πόνο - πόνο να συμα-
ζέψεις το αγνό σου, θγάεις το
κομπιουτεράκι, πατάς το 2300, μετά
το πλύν, μετά το 1985, τέλος το ίσον
καὶ διαβάζεις πλὴν 315, πού πάει νά
πεί 315 π.Χ. Αισθάνεσαι ξανά τὸ
ἀντανακλαστικό τῶν οαγιῶν σου

θριαμβολογεί - σὸν ἱερὸ νοῦ τοῦ
Αγίου Δημητρίου ἐτελέσθη δοξολο-
γία γιὰ τὴν ἐναρξή του ἑορτασμοῦ
τῶν 2300 χρόνων τῆς Θεσσαλονί-
κης». Μεγαχολείς, φικιάχνεις καφέ,
ἀνδρείς ταίγαρα καὶ δὲν ξέρεις γιατί
ἐκείνη ἡ ὀτμη φράση «σκοτώνει τὴν

γιὰ τὴν πολιτιστικὴ μας ταυτότητα.
Δὲν θέλει καὶ πολὺ στενωχάρια τὸ
πρόγραμμα. Ἀλλωστε, ὅσο ἡ παραλία
δὲν γίνεται πάρκινγκ καὶ ὁ Λευκὸς
Πύργος φασιφροντάδικο, μποροῦμε
νὰ ἐλπίζουμε. Στὸ κάτω - κάτω ἀν τὸ
2350 φαντάζει μακρινό, τὸ 2301 εἶναι

Τὸ περιφημὸ πλοῖο «Θεσσαλονίκη 2.300 χρόνια», πού στοιχίσε περισσότερα ἀπ' ὅσα δίνονται σὴν κρατικὴ ὀρχήστρα ὁ ἕνα χρόνο.

οὐσιαστικὰ ὀρισμένα) καλλιτεχνικές
ἐκδηλώσεις, παραγωγές ταινιών,
γιορταστικές ἐκδηλώσεις σὸ κέν-
τρο καὶ στοὺς γύρω δήμους, νομίζω
ὅτι κάνουν γνωστές σὲ ὅλους, πιά
ὁμως, πολλές πτυχές τῆς ἱστορίας
τῆς πόλης μας (πολὺ καλὸ τὸ κείμε-
νο σὸ πρόγραμμα, ὅπως καὶ τὸ ἴδιο
τὸ πρόγραμμα) καὶ δίνουν τὴν εὐκαι-
ρία νὰ ἐρθοῦν σὲ ἐπαφὴ ὅλοι οἱ
πολιτιστικοὶ καὶ πνευματικοὶ ὀφρρεῖς
τῆς πόλης μὲ τὸ καὶ τῆς γενικό-
τερα τῆς Ἑλλάδας. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων,
μὲ τις ἐκδηλώσεις αὐτές φαίνεται
πὺ ἐξεκάρσα, πού εἶναι τὸ πνευμα-
τικὸ δυναμικὸ τῆς πόλης μας. Αὐτὸ
δίνει τὴν δυνατότητα νὰ γίνεῖ, σὲ
τέλος, ὅσα ὀπολογισμοί, γιὰ τὸ τί
πῆγε καλὰ καὶ τί ὄχι, ἐπὶ στίς ἐπόμε-
νες ἐκδηλώσεις (π.χ. στὰ «Δημη-
τριά» πού γιορταζοῦνται κάθε χρόνο)
νὰ ἀσπεφυγοῦναι λῶθη σὴν ὀργά-
νωση τῶν ἐκδηλώσεων. Ἐπειδὴ πο-
ραιοῖσταν πολλὰ κενὰ καὶ προ-
χειρότητες, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ γί-
νουν πολλές ἐπικρίσεις, νομίζω ὅτι ἡ
κάθε ἐπιτροπὴ, σὲ τέτοιες περιπτώ-
σεις, τὸ λιγότερο πού ἔχει νὰ κάνει,
εἶναι νὰ ἡττάει τὴν γνώμη καὶ τίς
προτάσεις τῶν ἐδικῶν σὲ κάθε ὀντι-
κείμενο καί, ἀφοῦ κατασταλαξέι στίς
ἀποφάσεις τῆς, τότε νὰ κάνει τὸ
πρόγραμμα, τῆς κάθε ἐκδήλωσης,
καὶ αὐτὸ πρὶν ἀρχίσει ὁ χρόνος τῆς
ἐκδήλωσης, τῆς κάθε ἐκδήλωσης.

Η Κλειὼ Νάτση

Λιγότερες καὶ καλύτερες
ἐκδηλώσεις, εἶναι ἡ γνώμη
τῆς ζωγράφου Κλειῶς Νά-
τση, πού μιλοῦντας γιὰ τὸν
γιορτασμὸ τῶν 2300 χρόνων
τῆς Θεσσαλονίκης, μάς εἶπε
τὰ ἑξῆς:

«Ὅλα αὐτὰ εἶναι πολὺ ὀραία νὰ
γίνονται σὴν πόλη μας. Ἀλλὰ εἶναι
κάπως πολλὰ. Λιγότερες ἐκδηλώ-
σεις ὑψηλότερου ἐπέδου, παεία
ἐκδηλώσεις. Δὲν προλαβαῖναι οὐ-
τε καὶ τὴς παρεκολληθῶν, ἀλλὰ
οὐτε καὶ τὴς ἀφορμολογίας. Τρία-
τέσσερα καλλιτεχνικά γεγονότα
ἀποτυπώνονται πὺ ἔντονα καὶ διδά-
σκουν περισσότερο καὶ οὐσὰ. Δὲν
γίνετα, ὁμως, τὰ πολιτιστικὰ ἀπὸ
ὀλίγα ἰσχυρὰ κλιμακωτὰ σὴν
προσπάθεια νὰ ἀναβάθμισι καὶ
προσάγει τὸν πολιτιστικὸ ἐπέ-
δου τῶν λαοῦ. Συχνὰ δύνουμε τὴν
ἐντύπωση ἀπὸ τὴν πρῶτη δημο-
τικὴ πηγαίνουμε καὶ εὐθὺς ἀπὸ
πανεπιστήμιο, δὲν γίνεται προσό-
βεια γιὰ βελθολογία ἀνάπτυξη τῶν πο-
λιτιστικῶν ἡμερῶν. Κατ' ὀν-

δύλω μας κι ἐμεῖς ἐδῶ.

Ὁ Στ. Μανρωμάτης

Ὁ ζωγράφος Στέλιος Μαν-
ρωμάτης ἀντιμετωπίζει τὸ
θέμα πὺ σοβαρά, καὶ πειστι-
κότατα:

«Παρακολληθῶντας ὀρισμένους
ἀπὸ τῆς ἐκδηλώσεως γιὰ τὰ 2300
χρόνια ἀπὸ τὴν ἱδρυση τῆς Θεσσα-
λονίκης, ἀν καὶ δὲν ἐκλείσει ὀκλίμῃ
τὸν χρόνος τῆς γιορτῆς (μὰ καὶ μόλις
ἔφθασε τὸν Ὀκτώβριο) νομίζω ὅτι
μπορῶ νὰ πῶ τὴν γνώμη μου, σχετικὰ
μὲ τὴν ἰδέα τῆς γιορτῆς αὐτῆς πού

νὰ λειτουργοῦν θαυμάσια καὶ μὲ
ὀκλή χάνου στοχάζεσαι: «Τὶ λές
παιδιά μου, 315 π.Χ. καὶ ἐγὼ νὰ μὴ
μπορῶ νὰ θυμῶ πῶς ἦταν ἡ πλα-
τεῖα Βαρδάρη πρὶν τὰ 1960». Ἐρο-
καταπνέει πικρὸς μὲ τὸν γιορτασμὸ
τῆς ἱστορικῆς αὐτῆς μνήμης καὶ
ἀνέλιξης ταπεινῶν καὶ γεμάτων ἐλπί-
δα πρὸς αὐτοῦς πού τὴν αὐτηνοῦν
γιὰ λογαριασμὸ σου καὶ ὑπόσονται
νὰ σὲ ἀδελφίσουν σὲ πολιτιστικὸ
σου ἀναβάτισμο μὲ τὸν γιορτασμὸ
τῶν 23 αἰώνων τῆς πόλης σου. Ἀκούς
τὰ δελτία εἰδησῶν ν' ἀναγγέλλουν:
«Ἡ Θεσσαλονίκη ἐτοιμάζεται νὰ
γιορτάσει τὰ 2300 χρόνια τῆς» καὶ
ἀπορείς «πού σὴν ἐσχὲν εἶναι αὐτὴ
ἡ πόλη Θεσσαλονίκη πού τὴν ἀντι-

ὀρα μου νὰ ἐμεῖς ἐδῶ.

Ἐνα ἀπὸ τὰ ἔργα τῆς Μάρτις Αναστασιάδου (Ἑρμικὸ Α' - Προσφορά-)

Περίπατος στίς ἐκθέσεις

Ομαδικὴ ἐκθεση καλλιτεχνῶν γιὰ τὰ δέκα χρόνια τῆς μικρῆς πινακοθήκης τῆς «Διαιωνίου»

Πολὺ ἐνδιαφέρουσα ἡ ἐκθεση αὐτὴ ἔργων ζωγραφικῆς, γλυπτικῆς, χαρα-
κτικῆς κλπ. πού ὀργανώθηκε σὲ γαλλικὸ ἱνστιτούτο, μὲ τὴν εὐκαιρία πού ἡ
μικρὴ γκαλερί «Διαιωνίου» τοῦ Ντίνου Χριστιανόπουλου, συμπληρώνει δέκα
χρόνια δραστηριότητος. Παρουσιάζοντας μὲ ἀντιπροσωπευτικὰ τὸς ἔργα 48
ζωγράφων, εἰς χαρακτες, ὀκτὺ γλυπτῆς, ἡ ἐκθέσις ἀπὸ τῆς τέχνης τῆς
Θεσσαλονίκης, παρ' ὅλο πὺ λείπουν ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς ντόπιους δημιουργούς,
πὺ δὲν ἔτυχε νὰ ἐκθέσων σὴν «Διαιωνίῳ». Ἀπὸ τὴν ἄλλη μερὰ, ὁμως,
θλῆπει κανεὶς καὶ ἐναθωμάται τὴν δουλειὰ ἄλλων πὺ δὲν τοὺς ὀρκει
πουνεὶν ἄλλοι. Ἐπὶ σὸ πᾶν ὀράμα αὐτὸ τῶν τόσεων καὶ τεχνοτροπιῶν πολλὰ
ἔχει νὰ χαρεῖ καὶ νὰ θυμάσει ὁ φιλότεχνος καὶ νὰ ἐκτιμῇ ἀκόμη μιά φορὰ
τὴν προσφορά τοῦ Χριστιανόπουλου καὶ σ' αὐτὸν τὸν τομέα. Παράλληλα,
ἐκτίθενται καὶ οἱ ἐκδόσεις τῆς «Διαιωνίου» πὺ ἐπερνοῦν τῆς δέκα καὶ
περλομάνουν λευκάματα τῆς ἐργασίας γιὰ τὸ ἔργο διαφόρων καλλιτεχνῶν ἡ
ὀκλή καὶ συλλογῆς κριτικῶν. Ἐπὶ ὀλη αὐτὴ ἡ ἐκθεση ἔχει μιά ἀναμφισβήτητη
ποιότητα καὶ πλοῖσις ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν φίλο τὸν εἰσαστικὸν τεχνών.

Ἐκθεση Μάρτις Αναστασιάδου

Σὴν γκαλερί «Κ 7» ἐκθέτει ἔργα τῆς ἡ Θεσσαλονικὴ Μάρτις Αναστασιά-
δου, γιὰ τὴν ὀποία ἡ κριτικὴ ἔχει γράψει: «Ἡ ζωγραφικὴ τῆς Αναστασιάδου εἶναι
ἕνας χώρος αὐθεντικῆς εὐαισθησίας καὶ χαμηλοφώνου στοχασμοῦ πὺ εἶναι
ὀμως τόσο ἀλληλένδετα δεμένα μετὰ τὸς, ὥστε νὰ αἰσθάνομαστε μετῶρα
ἀνάμεσα σὲ ποιητικὰ κρᾶσπεδα τῆς καρδιάς καὶ σὲ τὸν ὀταμικὸ μὸς
ρεμβασμὸ».

Κυκλοφορεῖ σύντομα

«Ἰδίους ἀναλώμασιν» μιά συλλογικὴ ἐκδοσις

Μὲ κείμενα ποίησης, πε- ζογραφίας καὶ κριτικῆς

Κυκλοφορεῖ πιθανότατα μέσα σὸν μῆνα μιά συλλογικὴ
λογοτεχνικὴ ἐκδοσις πὺ τιπολοφορεῖται «Ἰδίους ἀναλώμασιν».
Περιομῶναι ποιήματα, πεζογραφήματα καὶ δοκίμια τῶν Ἀν. Εὐαγγέλου, Τ.
Καζαντζή, Μαρίας Καραγιάννη, Ν. Καρανικόλα, Σ. Κοκλή, Κ. Λαχά, Πρ.
Μόρκογλου, Μ. Μέσκου, Π. Μουλλά, Ν. Μπακόλα, Τ. Σιμῶτα, Π. Σωτηρίου (ἀπὸ
τὴν Θεσσαλονίκη), Β. Λεοντάρη, Γ. Λυκαρδόπουλου, Ν. Μαρκεζίνη, Γ. Μηλιῶνη, Γ.
Πορφύρη, Στ. Ροζάνη (ἀπὸ τὴν Ἀθήνα) καὶ Γ. Ἀράνη (ἀπὸ τὴν Γιάννενα).
Οἱ ποιητές, πεζογράφοι καὶ φιλόλογοι, πὺ ἀποτελοῦν τόσο συμεργάτες
αὐτῆς τῆς ἐκδόσεως, μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι εἶναι περίπου συμεμληκοί, ἡ
ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν ηλικία τοὺς «ἐκκίνησαν» ὀλοὶ γύρω στὰ 1960 καὶ τὸς
συνδέουν φιλικὴ ἡ ἄλλοι πνευματικὴ δεσμοί. Χρησιμοποιοῦν, χαρακτηριστικὰ,
ὡς «μῶτο» τῆς ἐκδόσεως τὸ ποῆμα τοῦ Ν. Καρανικόλα «Διασπορὰ ὀμηλικῶν».

—Άς μείνει, φώναξε, άς μείνει! Για τις σημερινές άμαρτίες μου. Ένα παλληκάρδι είναι πιο κοντά στο Θεό!

—Τι έκαμες πάλι; είπες σωστά και μαλακά γλυκοχαμογελώντας η γυναίκα.

—Άς μη πιάσει άδελφάκι, δέ θα πάγω. Οχι, δέν πρέπει. Δά νηστής. Ούτε νερό, ούτε φαγι και σήμερα και αύριο. Κι έζω, γυρίζοντας σέ μένα, να μείνω άδύναμη, άδύναμη, άδύναμη, άδύναμη, άδύναμη, άδύναμη, άδύναμη, άδύναμη, άδύναμη. Εγινε; δέν έγινε, δέν έγινε! Αιμέ! δαίμονα!

—Πεινούσα και πήγα κοντά στήν άγαστή τσάνκα χωρίς άλλη κούβερτα. Τρόμαξα και η γυναίκα όλο μου χαμογελούσε. Ο δίκος δρισκόταν άκόμα εκεί που τού καλούσαν. Έχρα πιο πίσω! δουλειά. Και τού θράβη όσα δρόμους, άδύναμη πού παλιό τού όημο, δά έτρεχα, να πτώση γρήγορα στού άπτι, να τού πώ τίς